

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1957

Vyhlásené: 31.12.1957 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1962 do: 31.12.1987

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

80

Vládne nariadenie

z 30. decembra 1957,

**ktorým sa vykonáva zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a
spotrebe elektriny (elektrizačný zákon)**

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 6 ods. 5, § 38 a § 39 ods. 1 zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačného zákona):

Prvý oddiel

Elektrické prípojky a zariadenia pre verejný rozvod elektriny

§ 1

Elektrické prípojky a odberné elektrické zariadenia

(1) Elektrickou prípojkou sa rozumie elektrické vedenie, ktoré odbočuje od zariadenia pre verejný rozvod elektriny smerom k odberateľovi a slúži alebo je určené na pripojenie odberných elektrických zariadení.

(2) Elektrická prípojka sa začína smerom k odberateľovi odbočením od zariadenia pre verejný rozvod elektriny. Odbočením sa rozumie odbočenie od prípojnic v stanici, ak vychádza prípojka zo stanice, inak odbočenie od vonkajšieho alebo kábelového vedenia.

(3) Elektrická prípojka nízkeho napätia sa končí pri vonkajšom vedení hlavnou domovou poistkovou skrinkou, pri kábelovom vedení hlavnou domovou skriňou; ak nie je v odberateľovom objekte zriadená hlavná domová poistková skrinka, končí sa vonkajšia prípojka nízkeho napätia posledným podperným bodom (strešník, konzolou, stožiarom a pod.) umiestneným na odberateľovom objekte.

(4) Elektrická prípojka vysokého a veľmi vysokého napätia sa končí pri vonkajšom vedení kotevnými izolátormi na odberateľovej stanici, pri kábelovom vedení kábelovou koncovkou v odberateľovej stanici.

(5) Elektrické zariadenia, ktoré sú pripojené na elektrickú prípojku a slúžia alebo sú určené pre odber elektriny, sa považujú za odberné elektrické zariadenia.

§ 2

Zriaďovanie elektrických prípojok a zariadení pre verejný rozvod elektriny

(1) Elektrické prípojky nízkeho napätia zriaďujú energetické podniky; so súhlasom energetického podniku a za podmienok ním určených môžu výnimočne zriaďovať alebo rozširovať tieto prípojky na svoj náklad aj iné organizácie alebo osoby.

(2) Elektrické prípojky vysokého a veľmi vysokého napätia zriaďujú alebo rozširujú za podmienok určených energetickým podnikom na svoj náklad vlastníci stavieb alebo zariadení, ktoré majú byť pripojené k zariadeniu pre verejný rozvod elektriny, prípadne pri novobudovaných stavbách alebo zariadeniach ich investori. Jednotné roľnícke družstvá zriaďujú tieto prípojky včítane transformačných staníc pre napájanie spoločných objektov poľnohospodárskej výroby na svoj náklad len v prípadoch, v ktorých sú pre družstvo splnené podmienky pre odber elektriny vo veľkom.

(3) Predbežné elektrické prípojky akéhokoľvek napätia zriaďujú alebo rozširujú za podmienok určených energetickým podnikom na svoj náklad odberateľa, ktorých odberné elektrické zariadenia sa majú pripojiť k zariadeniu pre verejný rozvod elektriny.

(4) Zariadenia pre verejný rozvod elektriny (§ 2 ods. 1 písm. b) elektrizačného zákona) zriaďujú energetické podniky. Pre sústredenú bytovú a občiansku výstavbu zriaďujú však potrebné zariadenia pre verejný rozvod elektriny a elektrické prípojky po prejednaní s energetickým podnikom a za podmienok ním určených generálni investori tejto výstavby.

§ 3

(1) Ak zriadil elektrickú prípojku alebo zariadenie pre verejný rozvod elektriny podľa ustanovení § 2 po dni začiatku účinnosti elektrizačného zákona niekto iný než energetický podnik, je povinný po vydaní povolenia na ich trvalú prevádzku (užívanie) ich odovzdať do prevádzky energetickému podniku, na zariadenie ktorého sa pre verejný rozvod elektriny dielo pripojuje; energetický podnik prevezme tieto zariadenia do prevádzky dňom ich pripojenia.

(2) Organizácie štátneho socialistického sektora prevedú bezodplatne energetické diela uvedené v predchádzajúcom odseku zároveň do správy energetických podnikov podľa predpisov o správe národného majetku.

(3) Ostatné organizácie a osoby môžu previesť diela uvedené v odseku 1 bezodplatne do vlastníctva štátu zmluvou dojednanou s energetickým podnikom; na tento bezodplatný prevod sa nevyžaduje rozhodnutie výkonného orgánu národného výboru. Dňom, keď štát nadobúda vlastníctvo, prechádza dielo do správy energetického podniku. Diela, ktoré nebudú takto prevedené do správy energetického podniku, bude tento podnik prevádzať na náklad ich vlastníka.

(4) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa nevzťahujú na predbežné prípojky.

§ 4

Zriaďovaním alebo rozširovaním energetických diel alebo iných zariadení sa v elektrizačnom zákone a v tomto nariadení rozumie činnosť investora (stavebníka) diela. Prevádzaním týchto diel alebo zariadení sa rozumie okrem činnosti spojenej s ich vlastnou prevádzkou aj povinnosť sa starať o ich údržbu a všetky opravy.

Druhý oddiel Ochranné pásma

§ 5

Ochranným pásmom je priestor v bezprostrednej blízkosti energetického diela, ktorý je určený na zabezpečenie plynulej prevádzky diela a na zaistenie bezpečnosti osôb a majetku.

§ 6

(1) Ochranné pásmo elektrického vedenia je vymedzené zvislým rovinami vedenými po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie, ktorá je:

- a) pri vonkajších vedeniach veľmi vysokého napätia od krajného vodiča vedenia na každú stranu: pätnásť metrov, ak ide o vedenie s napätím od 60 kV do 110 kV včítane, dvadsať metrov, ak ide o vedenie s napätím nad 110 kV do 220 kV včítane, dvadsať metrov, ak ide o vedenie s napätím nad 220 kV do 380 kV včítane;
- b) pri vonkajších vedeniach vysokého napätia od krajného vodiča na každú stranu 10 metrov; v záujme ochrany lesného fondu sa určuje úľava pre šírku ochranného pásma vonkajších elektrických vedení vysokého napätia tak, že sa vzdialenosť hranice ochranného pásma v lesných priesekoch je 7 m;
- c) pri kábelových vedeniach všetkých druhov napätia (včítane vedení ovládacích, signálnych a oznamovacích) od krajného kábla na každú stranu 1 meter.

Ak to vyžaduje bezpečná a plynulá prevádzka vedenia alebo technická a hospodárska účelnosť, môžu byť v jednotlivých prípadoch určené vzdialenosti hranice ochranného pásma od krajných vodičov (kábllov) na obe strany nerovnako, pokiaľ sa pritom neprekročí celková šírka ochranného pásma.

(2) Ochranné pásmo staníc je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu stanice.

(3) Vonkajšie vedenia nízkeho napätia sa nechránia ochrannými pásmami; ochrana ich plynulej prevádzky a bezpečnosti osôb a majetku je upravená štátnymi technickými normami.

§ 7

Vlastníci (užívatelia) nehnuteľností v ochrannom pásme sú povinní ich udržiavať v stave, ktorý by neohrozoval energetické dielo a plynulosť a bezpečnosť jeho prevádzky; sú aj povinní sa zdržať všetkého, čo by mohlo takéto ohrozenie spôsobiť. V lesných priesekoch sú povinní na zabezpečenie prístupu a príchodu k vedeniu udržiavať voľný pruh pozemkov, tzv. bezlesie so šírkou 4 m po jednej strane základov podperných bodov (stožiarov).

§ 8

Ochrana vonkajších vedení

(1) V ochranných pásmach vonkajších vedení vysokého a veľmi vysokého napätia je zakázané:

- a) zriaďovať stavby alebo prestavby budov a konštrukcií alebo umiestňovať iné podobné zariadenia (napr. stožiare, veže, antény, žeriavy, lešenie), ako i uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky (napr. pohonné hmoty, seno, slamu, trstie);
- b) vysadzovať chmeľnice a nechávať stromy alebo krovie (ďalej len „porasty“) rásť nad mieru určenú v odseku 2;
- c) vykonávať iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť vonkajšie vedenie a plynulosť a bezpečnosť jeho prevádzky alebo pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť života alebo majetku (napr. odkopy zemín, ktorými by bola narušená stabilita oporných bodov, navrhovanie predmetov alebo zemín a iného materiálu do nebezpečnej výšky, strelbu a práce s horľavinami a výbušninami, striekanie a postreky, telovýchovné, športové a iné hry a cvičenia, prechody vozidiel a zariadení nebezpečne vysokých).

(2) V lesných priesekoch je dovolené pestovať mimo voľného pruhu pozemku, (bezlesia) porasty do výšky 3 metrov; v časti ochranného pásma vzdialenej najmenej 5 m kolmo od zvislej roviny

krajného vodiča je dovolené pestovať porasty do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodičov vedenia. V žiadnom prípade sa však nesmú vetvy a vrcholky i jednotlivých stromov alebo kroví v ochrannom pásme priblížiť k vodičom vedenia i pri obojstrannom vychýlení na vzdialenosť menšiu, než určujú štátne technické normy.

§ 9

Ochrana kábelových vedení

V ochranných pásmach kábelových vedení je zakázané:

- a) zriaďovať stavby, umiestňovať iné podobné zariadenia alebo skládky a vykonávať iné činnosti, ktoré by znemožňovali alebo podstatne sťažovali prístup ku kábelovému vedeniu alebo ktoré by mohli ohroziť kábelové vedenie a plynulosť a bezpečnosť jeho prevádzky (napr. presakovaním pôsobíť korozívne na káble);
- b) vykonávať bez súhlasu prevádzateľa vedenia zemné práce, ktoré by mohli ohroziť kábelové vedenie a plynulosť a bezpečnosť jeho prevádzky (napr. odpratávanie alebo navršovanie zemín, sondy).

§ 10

Ochrana staníc

V ochranných pásmach staníc nie sú dovolené činnosti, ktoré by mohli ohroziť stanicu a plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky (napr. práce s horľavinami a výbušninami, uskladňovanie takýchto látok).

§ 11

Ochrana výrobní

Ministerstvo energetiky môže v prípade potreby určiť po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi rozsah ochranných pásiem aj pre výrobné elektriny, najmä pre jaderné elektrárne, určiť povinnú úpravu týchto pásiem, ako i druhy činností, ktoré sú v nich alebo v ich blízkosti obmedzené alebo zakázané.

§ 12

Obmedzenie v blízkosti ochranných pásiem

(1) V blízkosti ochranných pásiem vonkajších vedení nie je dovolené vykonávať práce s horľavinami a výbušninami alebo tieto látky uskladňovať, striekať do blízkosti vodičov, ako i ponechávať stromy, ktoré by vzhľadom na svoju stabilitu a výšku mohli pri páde ohroziť vedenie.

(2) V blízkosti ochranných pásiem kábelových vedení nie je dovolené zriaďovať stavby, zariadenia alebo skládky, ktoré by nadmerným zahrievaním pôdy alebo presakovaním ohrozovali kábelové vedenia a ich plynulosť a bezpečnú prevádzku.

(3) Organizácie, ktoré zriaďujú alebo prevádzajú v blízkosti ochranných pásiem kábelových vedení dopravné, priemyslové alebo iné zariadenia napájané rovnosmerným prúdom, sú povinné upraviť a prevádzať svoje zariadenia (napr. koľajové styky, sieť spätných káblov) tak, aby nedochádzalo k poškodeniu kábelových vedení bludnými prúdmi.

(4) Činnosti uvedené v odsekoch 1 a 2, pokiaľ majú byť vykonané v takej vzdialenosti od ochranného pásma, v ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu vedenia alebo jeho plynulej a bezpečnej prevádzky, treba vopred prejednať s energetickým podnikom a zároveň s ním dohodnúť, v akej vzdialenosti od vedenia a za podmienok môže byť táto činnosť vykonávaná.

§ 13

Úpravy vykonané v rozpore so zákazmi a obmedzeniami §§ 8 až 12 v ochrannom pásme alebo v blízkosti ochranného pásma po jeho vzniku je povinný ten, ktorý ich vykonal alebo dal vykonať, odstrániť na svoj náklad.

§ 14

(1) Pri energetických dielach, ktoré boli zriadené pred dňom začiatku účinnosti elektrizačného zákona, môže orgán kompetentný pre povolenie stavby energetického diela na návrh energetického podniku rozhodnúť, že stavby a iné zariadenia, ktoré nepatria k prevádzke energetického diela, pokiaľ boli zriadené v priestore ochranného pásma vedenia pred dňom začiatku účinnosti elektrizačného zákona, sú ich vlastníci povinní na náklad energetického podniku odstrániť alebo v nevyhnutne potrebnom rozsahu upraviť, ak to vyžaduje plynulá alebo bezpečná prevádzka vedenia.

(2) Za majetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku odstránenia alebo úpravy stavby alebo zariadenia podľa predchádzajúceho odseku na majetku, ktorý nie je v štátnom socialistickom vlastníctve, prislúcha jeho vlastníkovi náhrada, ktorú mu poskytne energetický podnik podľa zásad platných pre vyvlastnenie. Ak nedôjde k dohode o náhrade, rozhodne o nej a o jej výške orgán kompetentný pre povolenie stavby energetického diela.

(3) Energetický podnik nie je povinný uhradzovať náklady za odstránenie alebo úpravy stavby alebo zariadenia podľa odseku 1 ani poskytnúť vlastníkovi náhradu za majetkovú ujmu podľa odseku 2, ak stavba alebo zariadenie boli postavené v priestore ochranného pásma bez predpísaného stavebného povolenia, prípadne bez dodržania podmienok určených v stavebnom povolení na ochranu plynulosti a bezpečnosti prevádzky vedenia alebo ochranu stavby proti škodlivým účinkom tejto prevádzky.

§ 15

(1) Ak stavba alebo zariadenie v ochrannom pásme, ktoré v prípadoch uvedených v § 14 ods. 1 ohrozujú vedenie alebo ním sú ohrozené (ďalej len „ohrozujúci objekt“), sú objektom všeobecne užitočným, objektom alebo zariadením dôležitým pre plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva alebo chránenou kultúrnou pamiatkou, možno takýto objekt alebo zariadenie odstrániť len vtedy, ak prevyšuje záujem na ochrane vedenia a plynulosti a bezpečnosti jeho prevádzky záujem na ochrane takého ohrozujúceho objektu.

(2) Energetický podnik je v týchto prípadoch povinný dohodnúť sa o opatreniach na ochranu vedenia alebo objektu a ich plynulej a bezpečnej prevádzky s organizáciou, ktorá spravuje ohrozujúci objekt, prípadne s orgánom štátnej správy, ktorému náleží ochrana záujmov, ktorým tento objekt slúži.

§ 16

Ustanovenia §§ 14 a 15 platia obdobne aj pre zariadenia pre neverejný rozvod elektriny uvedené v § 32 ods. 2 elektrizačného zákona, ktoré boli zriadené pred dňom začiatku účinnosti elektrizačného zákona.

§ 17

(1) Ministerstvo energetiky môže po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi určiť podrobnosti o niektorých zákazoch alebo obmedzeniach v ochranných pásmach alebo v ich blízkosti, prípadne určiť úľavy z ustanovení o ochranných pásmach.

(2) Výnimky z ustanovení o ochranných pásmach môže v jednotlivých prípadoch povoliť orgán, ktorý je podľa predpisov o povoľovaní stavieb kompetentný pre povolenie stavby energetického diela; pritom určí primerané podmienky.

Tretí oddiel
Zariadenia pre rozvod tepla

§ 18

(1) Ustanovenia §§ 22, 25 až 28 a 31 a § 34 ods. 1 elektrizačného zákona sa vzťahujú primerane aj na zariadenia pre rozvod tepla s príslušenstvom.

(2) Zariadeniami pre rozvod tepla sa rozumejú v predchádzajúcom odseku tepelné vedenia, ako i tepelné stanice (výmenníky, redukčné a akumulčné stanice) do rozlohy 30 m².

Štvrtý oddiel
Účinnosť a vykonanie

§ 19

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1958; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Tesla v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Beran v. r.

Poláček v. r.

Jonáš v. r.

Barák v. r.

Reitmajer v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Inž. Černý v. r.

Plojhar v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Bakuľa v. r.

Generál plukovník Lomský v. r.

David v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ďuriš v. r.

Ouzký v. r.

Krajčír v. r.

Pospíšil v. r.

Krosnář v. r.

Inž. Púčik v. r.

Machačová v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Zatloukal v. r.

